

РЕЗИМЕ РАДОВА

са IV Међународне научно-стручне конференције „Регионални развој и прекогранична сарадња“, децембар 2020.г.

Амбициозан и упоран рад организатора на организацији и спровођењу, сада већ препознате и у ширем окружењу, научно-стручне конференције под називом „Регионални развој и прекогранична сарадња“ у организацији Удружене привредне коморе Пирот, уз сарадњу Српске академије науке и уметности - Огранка у Нишу, Града Пирота, Факултета за менаџмент Зајечар и Универзитета Метрополитан из Београда, ове године добио је још једно признање. Ради се о томе да је овај научни скуп подржало и Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, чиме је, несумњиво, добио значај националног догађаја.

С обзиром на време одржавања конференције – период борбе против светске пандемије изазване вирусом COVID-19 – јасно је да су, у складу са актуелном здравственом ситуацијом, услови одржавања конференције прилагођени здравствено-епидемиолошким мерама које је донела влада РС. Објективно отежавајуће околности донеле су још један позитиван резултат који треба приписати агилним организаторима, а то је: успешна организација конференције у условима виртуелног окружења и комуницирања на дистанци! На тај начин, организатор је скренуо пажњу стручне јавности на сопствену спремност да може активно, успешно и ефикасно да прати савремену технологију користећи предности дигитализације свеколике људске активности (зашто не рећи – живота савременог човека).

Из године у годину, конференција бележи пораст броја, како радова који се саопштавају на конференцији, тако и њихових аутора. (На првој конференцији саопштено је 45 радова, на другој - 71, на трећој - 61 и на четвртој - 73, са 134 аутора из 6 држава: Србија, Бугарска, Македонија, Словенија, Грчка и Русија.) Приметан је велики број аутора млађе генерације који су под педагошким „надзором“ својих принципала.

Тематска подручја која су била предмет саопштених радова на конференцији, грубо подељено, могла би се дефинисати као:

- Економска политика у служби регионалног развоја;
- Едукација и развој људских ресурса у функцији регионалног развоја;
- Индустрија, логистика и транспорт 4.0 и регионални развој;
- Међународне стратегије и пројекти и регионални развој;
- Пољопривреда, производња здраве хране и туризам у функцији регионалног развоја;
- Остала питања регионалног развоја и прекогранична сарадња.

По броју саопштених радова на конференцији (23), доминирале су теме којима су експлицитно и конкретно разматрани елементи и примери различитих видова економских политика у служби регионалног развоја.

За разлику од прошлогодишње конференција када су доминирале теме посвећене људским ресурсима: едукацији, улози менаџмента и кадровској политици, на овогодишњој конференцији улози људских ресурса као неопходног фактора у функцији непосредног регионалног развоја поклоњена је дужна, али не и доминантна, пажња (10 радова).

Проблемима који се тичу нових индустријских решења (*Четврта индустријска револуција – „Индустрија 4.0“*), тзв реиндустријализацији у условима свеопште дигитализације технолошких процеса, логистици и, сходно томе, транспорту, посвећено је 12 радова.

Могло би се рећи да је на конференцији било, релативно, мање радова који су експлицитно посвећени регионалној и прекограничној стратегији и сарадњи (3), мада се теме регионалне и

пограничне сарадње обрађују и у неким другим радовима који су другачије класификовани у предложеној класификацији тема.

Оно што привлачи пажњу је мали број радова на тему пољопривреде и туризма који су на конференцијама претходних година били више заступљени (пољопривреда - 1, туризам - 4).

Услови у којима је конференција одржана (мисли се на пандемију С-19), сасвим природно, нашли су одраза и на разматрање привредно-економских тема у светлу ове својеврсне светске пошасте која је зауставила многе привредне активности наносећи светској привреди велике губитке, посебно у транспорту, туризму, угоститељству, организацији манифестација и др. Чак 7 радова има за подтекст главне теме рада утицај пандемије на производњу, људске ресурсе и екологију.

Оно што треба посебно истаћи је следеће: теме које из године у годину добијају на бројности на конференцији односе се на, условно речено, „Индустрију 4.0“. Ове године, чак 12 радова је, што директно што у контексту примарне теме, имало за тему улогу савремене дигиталне технологије у разним областима економије: финансије, пољопривреда, логистика, туризам, образовање, индустријска производња, развој „паметних“ градова, примена **blockchain** (блокчејн) технологије у трговању крипто-валутама, пољопривреди, купопродајним активностима непокретности, ланцима снабдевања и сл.

После сумирања ефеката одржане конференције, а у циљу давања општег смисла разматрању оваквог обиља тема, нужно се намеће следећа фаза у раду организатора: евалуација садржаја радова и њихова, тамо где је то могуће, примена у конкретним случајевима било да се ради о непосредном утицају, консултантским услугама или организацији предавања/семинара/обуке у циљу подизања капацитета привредно-економским субјетима у окружењу – пре свега се мисли на Пиротски округ.

Широк је дијапазон тема које могу интересовати привреднике млађе и средње (а зашто не и старије?) генерације, чиме се подиже њихов управљачки капацитет у условима брзих и неминовних промена у светској привреди:

- Савремене технологије;
- Менаџмент људских ресурса;
- Корпус тема из екологије под заједничким префиксом „зелено“: град, финансије, кредити, образовање, ланци снабдевања;
- Светски трендови: глобализација, конкурентност, технологизација, одрживост, транзиција, реиндустријализација, циркуларна економија;
- Искуства земаља у окружењу: Бугарска, Македонија, Грчка.

Не мањи значај има контакт са представницима локалних самоуправа у циљу иницијације, подстицања или кооперације у процесима који се већ увелико афирмишу у свету, али и у ширем окружењу (суседне државе). Борба за чистију и сигурнију животну средину као и рационална употреба енергије и располагања материјалним ресурсима постали су саставни део „зелених агенди“ многих градова (области, држава). Модерна технолошка решења заснована на савременим технологијама разматрају се у складу са настојањима да се живот у урбаним (али и сеоским) срединама учини лакшим, приступачнијим, економичнијим, здравијим и најважније – одрживим, у еколошком смислу, на дуги рок.

Сматрам да није на одмет поновити један предлог који се провлачи кроз сваки од досадашњих резимеа, а то је - иницијација (путем локалних самоуправа) младих, образованих појединаца пореклом из локалних заједница (са акцентом на Белу Паланку, Димитровград и Бабушницу) да узму учешће на будућим конференцијама са радовима који ће третирати конкретне теме везане за своју домицилну средину. Корист ће бити обострана: довешће до афирмације младих људи и

њихове препознатљивости у локалној средини, а на локалу ће бити користи од понуђених анализа, предлога, датих решења и сл.

Начелна примедба приказаним радовима у Зборнику радова са конференције односи се на текстове писане на Енглеском језику и тако остављене у оригиналном облику приликом штампања. Лакше је разумети да су аутори „са стране“ достављали своје текстове на Енглеском језику, али је теже разумети да од 23 рада на Енглеском језику, чак 10 припада ауторима из Србије. Претпостављам да су верзије на Српском језику такође биле доступне.

Такође, треба водити рачуна о материјалним грешкама у презентованим радовима (да ли су грешке у оригиналу рада, не знам), јер се штампарске грешке, не могу избећи. Пример: рад под називом „Рад у савременим условима у свету“ у резимеу има грешке типа: *„Овом виртуелном државом и даље владају међународне снаге УНМИКА, по тзв, резолуцији 1244, који је постигнут после бомбардовања Србије 1989.г.“*

С поштовањем,

Драган Милосављевић

Пирот, мај 2021.г.

REZIME RADOVA sa IV Međunarodne naučno-stručne konferencije "Regionalni razvoj i prekogranična saradnja", decembar 2020.

odnosi procesa globalizacije, prekogranične saradnje i regionalnog razvoja

istraživanja i izgradnja alternativnih strategija razvoja, puteva i metoda izlaska iz, po poslasticama, negativnog trenda razvoja

r.br.	naziv	autori	Primarna tema	Sekundarna tema	Zaključak (sažeto)	korisna pouka - šta se može naučiti/primeniti
1	PRILOG VERIFIKACIJI INTEGRALNOG PLANIRANJA LOKALNOG RAZVOJA	Prof. dr Tihomir Radovanović Prof. dr Pavle Radanov Prof. dr Marko Paić	Planiranje lokalnog (opštinskog i gradskog) razvoja	Lokalni ekonomski razvoj (LER)	Identifikovana su dva suprotstavljena sistema planiranja lokalnog razvoja - parcijalni (državni) i integralni (partnerski). Parcijalni sistem se s razlogom definiše kao uže interesni, čija primena je u poslednje vreme sve neefikasnija, dok se novi, integralni sistem, afirmiše kao univerzalno interesni kojim se ostvaruju visoki razvojni rezultati.	Za opštinske strukture opština u Pirotskom okrugu organizovati predavanje o Integralnom planiranju lokalnog razvoja.
2	RAD OD KUĆE – BUDUĆNOST BIZNISA NAKON PANDEMIJE KOVIDA 19?	Dr Ivana Lešević, Prof. dr Pavle Radanov, Prof. dr Ljiljana Stanojević	Rad od kuće - radna snaga	Demografija	Rad predstavlja analizu ankete 1.000 ispitanika o radu od kuće u 2020. g. Može se očekivati da rad od kuće postane budućnost biznisa i razumno je pretpostaviti da će se to i dešavati, prvenstveno u privatnom sektoru, gde se na ovaj način smanjuju troškovi.	Napraviti analizu u većim firmama o efektima rada "od kuće".
3	"STARANA PLANINA – NOVA MREŽA" I PREDLOG MERA ZA NJENO UNAPREĐENJE	Prof. dr Saša Ivanov, MSc, Stefan Ivanov, dr Vladan Vučić	"Baza znanja" - virtuelna baza planskih/razvojnih dokumenata opština u pograničnom području.	Regionalni ekonomski razvoj (RER) i prekogranična saradnja (CBC)	Projekat „Stara Planina – Nova Mreža“ je baza znanja formirana u cilju unapređenja saradnje i razvoja uočenih zajedničkih interesnih oblasti tri regiona (okruga): Borskog i Zaječarskog iz Srbije i Vidinskog iz Bugarske. Dokumenta koja su sastavni deo "baze znanja" treba da posluže da se unaprede kapaciteti regiona i da doprinesu jačoj integraciji teritorije.	Dobra ideja za Evroregion "Nišava", bilo da se priključi postojećoj bazi ili da napravi sličnu sa lokalnim susedima.
4	THE IMPACT OF PARENTS EDUCATION ON CREATING ETHNIC DISTANCE	PhD. Dushka Matevska, PhD. Zoran Matevski	Uticaj obrazovanja roditelja na etničke odnose između učenika	Edukacija	U ovom radu ispitivan je uticaj nivoa obrazovanja roditelja na stvaranje percepcije njihove dece u odnosu na pripadnike drugih etničkih grupa. Istraživanje je sprovedeno na učenicima i studentima iz Skoplja (Makedonija)	Ispitivanje je interesantno za multi-etničke sredine, kakva je u opštinama Pirotskog okruga.
5	TEHNOLOGIZACIJA GLOBALIZACIJE VS. GLOBALIZACIJA TEHNOLOGIZACIJE	prof. Dr. Vidoje Stefanović, prof. Dr. Slobodan Pokrajac	Tehnologija i globalizacija	Ekonomski razvoj - Tehnološka revolucija	Globalizacijski proces u svetu prati antiglobalizacijski pokret koji nezaustavljivo raste - da li je lokalno prošlost? Šta je tehnoglobalizam? Izazovi nove - četvrte tehnološke revolucije.	Interesantna tema za predavanje u UPK, a možda i šire?
6	MEDUGRANIČNA SARADNJA NA POLJU KULTURE I OBLASTI MODERNE TURBO-FOLK MUZIKE	Akad. SKANU, Beograd, i akad.S.U.D. Niš, Prof. dr Radomir D. Đorđević, red. profesor, Prof. dr Denić Marina, red.profesor	Savremena muzika	Međunarodna saradnja	U radu je dat kratak pregled o svrsi, značaju, pojavljivanju i moći nove vrste muzike, koja je dobila naziv „turbo“, da bi se kod nas u Srbiji ona nazivala „turbo-folk“. Turbo-folk i pored niza mana ima i neku fluidnu crtu spajanja različitih entiteta, koji bi se mogli iskoristiti za opšte dobro stanovništva u prekograničnoj saradnji.	Muzika jeste za slušanje i zadovoljstvo, ali otvara i druge puteve saradnje. Treba ih samo uočiti. Hiljade gledalaca koji dolaze da slušaju „balkanske zvezde“, mogu da u međusobnim razgovorima pronađu svoj interes i naprave dobre poslovne odnose,
7	FOREIGN TRADE OF WESTERN BALKAN STATES ON THE PATH TO ACCESSION TO THE EUROPEAN UNION	Assistant professor, Sonja Milutinović, Associate professor, Tanja Stanišić	Spoljna trgovina	Evropske integracije	Predmet ovog rada je analiza spoljnotrgovinske razmene zemalja Zapadnog Balkana i Evropske unije. Analiza je pokazala da je udeo Evropske unije u trgovini sa posmatranim zemaljama na nivou višem od 50%.	Glavni strateski cilj zemalja Zapadnog Balkana je pristupanje Evropskoj Uniji i dostizanje njihovog nivoa dohotka i životnog standarda. Svaka ekonomska integracija započinje liberalizacijom trgovine, tako da je jedan od važnijih benefita ekonomske integracije upravo slobodna trgovina, a samim tim i povećan obim trgovine. Posledično, viši obim trgovine će dovesti i do višeg ekonomskog rasta novopridošlih zemalja.
8	TROŠKOVI ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE I JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO	MA Đurđica Stanković, PhD Aleksandra Mitrović	Ekologija	Javno-privatno partnerstvo	Cilj rada je analiza kretanja troškova za zaštitu životne sredine Republike Srbije u periodu posmatranja od 2008-2017. godine, kako bi se na osnovu toga istakle mogućnosti promena određenih kategorija u okviru troškova za zaštitu životne sredine. Troškove za zaštitu životne sredine čine investicije i tekući izdaci za zaštitu životne sredine. U radu je posebno sagledano javno-privatno partnerstvo u kontekstu primenjenih odabranih načela od značaja za cilj ovog rada: načela ekonomske efikasnosti i načela zaštite životne sredine.	Javno-privatno partnerstvo, posmatrano kroz dugoročnu saradnju između javnog i privatnog partnera, može biti značajno i prilikom ulaganja u zaštitu životne sredine.
9	PREDUZETNIČKA KULTURA U FUNKCIJI GLOBALNE KONKURENTNOSTI REPUBLIKE SRBIJE	Redovni profesor, Ivana Simić	Preduzetništvo	Globalizacija	U ovom radu se nakon prezentovanja strukture globalnog indeksa konkurentnosti, detaljnije analizira preduzetnička kultura i ukazuje na različite aspekte njenog teorijskog determinisanja	Sadržaj ovog rada treba da deluje podsticajno na pojedince, organizacije i relevantne institucije u Republici Srbiji, ali i šire, da usmere sopstvene napore ka jačanju nacionalnog preduzetničkog potencijala.
10	VAŽNI ASPEKTI ORGANIZACIONE IDENTIFIKACIJE – ORGANIZACIONA IDENTIFIKACIJA I PREKOGRANIČNA SPAJANJA	prof. dr Vesna Milanović prof. dr Andrea Bučalina Matić, Jelena Golubović	Organizaciona identifikacija (identitet)	Prekogranična saradnja	Identifikacija se bazira na identitetu, i u zavisnosti od toga koji je nivo identiteta snažniji (istaknutiji), pojedinac se identifikuje odnosno poistovećuje sa osobom ili grupom.	Visoko identifikovani zaposleni su zadovoljniji poslom, ređe napuštaju organizaciju i spremniji su uložiti dodatne napore. Zbog toga je jako važno održati nivo identifikacije s organizacijom. U slučaju prekograničnih spajanja, nivo identifikacije s organizacijom se smanjuje i teže održava u kontekstu novonastale organizacije.

11	RAD NA CRNO U MUZIČKO-SCENSKIM GRANAMA DELATNOSTI	PhD student, Kristina Pešić	Rad na crno	muzičko-scenska delatnost	Pogrešno je mišljenje da se siva ekonomija javlja samo u nerazvijenim zemljama i onim u razvoju. Siva ekonomija postoji i u ekonomski i društveno najrazvijenijim zemljama u svetu. Muzičko-scenska delatnost je specifična delatnost u kojoj se postojeći zakoni skoro ni malo ne poštuju, a takođe ni ne primenjuju, a najmanje sprovode.	Istraživanje je sprovedeno na teritoriji grada Paraćina, na 100 građana starijih od 18 godina. Istraživanje je rađeno u periodu od marta do juna 2019. godine, metodom slučajnog uzorka i nasumično.
12	PRIMENA CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA U LANCIMA SNABDEVANJA	Stud. DS, Miljana Talić, Prof. dr Goran Milovanović	Lanci snabdevanja	Logistika	Oko 80% svetske trgovine prolazi kroz lance snabdevanja. Održivost lanca snabdevanja se sve više prepoznaje kao ključna komponenta održivosti kompanija. Lanci snabdevanja su generatori rasta globalne ekonomije. Oni omogućavaju isporuku dobara i pružanje usluga širom sveta, povezuju preduzeća i pojedince iz različitih geografskih, industrijskih, kulturnih i regulatornih okruženja.	Usvajanje ciljeva održivog razvoja treba da bude osnova za primenu održivih, dugoročnih rešenja u lancu snabdevanja. Menadžeri se moraju usredsrediti na sveobuhvatno upravljanje lancem snabdevanja koje uključuje socijalne, ekonomske i ekološke performanse.
13	ULOGA GREEN STRATEGIJE U LARG PARADIGMI U LANCIMA SNABDEVANJA	Van. Prof. Svetlana Dabić-Miletić, dipl.inž. Saobraćaja, Ljubica Ciganović, dipl.inž.saobraćaja	Lanci snabdevanja	Logistika (zeleno)	Savremeni načini poslovanja diktiraju korišćenje novijih metoda, alata i pristupa koji mogu biti od koristi kako bi se poboljšalo poslovanje i održala konkurentnost LS-a (Lanac Snabdevanja) na tržištu. Razvijene su različite strategije u upravljanju LS-om: lean, agilna, rezilijentna i zelena strategija - LARG (Lean, Agile, Resilience, Green).	Interesantna tema za predavanje u UPK, a možda i šire? Tema može biti interesantna i za razmatranja o ekologiji.
14	RAD U SAVREMENIM USLOVIMA U SVETU	Akademik SKANU, emeritus, Prof. Dr Andon Kostadinović	Edukacija - ljudski resursi	Evropska unija	Obrazovanje, a time i promena u kvalifikacionoj strukturi zaposlenih s makro-aspekta je preduslov sveukupnog funkcionisanja sveta rada, ali je ono i neprekidni pratilac tehničkog progressa. U radu je analiziran današnji položaj našeg obrazovanja uz rad i onoga što smo tokom školovanja naučili, i stvarnog života koji se odvija u sferi tehničkog progressa. Zaključak je da je naše obrazovanje u velikom zakašnjenju prema svetskim verifikatorima, i svega onoga što se pojavljuje kao novina u obrazovanju.	U svim oblastima rada i privrednim i neprivrednim oblastima se povlači nit o neophodnosti neprekidnog obrazovanja. Zato, škole, univerziteti, centri za razvoj, i obrazovanje kadrova u svetu rada, bilo u proizvodnim i neproizvodnim društvenim delatnostima, moraju neprekidno pratiti tehnološki progres.
15	DOSADAŠNJI REZULTATI TRANZICIJE I KUDA DALJE SA NJOM	Dr Slobodan Mladenović, Dr Leposava Jovanović, Student DS Milica Mladenović	Ekonomska tranzicija	Ekonomski razvoj	Osnovni smisao tranzicije jeste prevođenje sistema iz netržišne u tržišnu privredu. Kao njene glavne aktivnosti smatraju se: makroekonomska stabilizacija, liberalizacija domaćih cena, spoljnotrgovinska liberalizacija, institucionalne promene i privatizacija. Da bi se sagledali efekti privatizacije i restrukturiranja sprovedeno je istraživanje, obuhvaćeno je bilo 182 preduzeća.	Jedan od najvažnijih zadataka u tranziciji jeste restrukturiranje preduzeća u državnom vlasništvu, što je bitan preduslov za pristup EU.
16	BRENDIRANJE GRADOVA: STUDIJA SLUČAJA NOVI SAD	prof.dr Marija Lakićević, msc Danijela Pantović, dr Mihailo Ćurčić	Brendiranje gradova	Turizam	Predmet istraživanja ovog rada odnosi se na brendiranje grada Novog Sada kao turističkog mesta.	Rad za sledeću konferenciju može biti "Predlog za brendiranje grada Pirota i okoline".
17	HARMONIZACIJA SISTEMA ZA UPRAVLJANJE ZAŠTITOM ŽIVOTNE SREDINE U REPUBLICI SRBIJI	Stud. doktorskih studija, Jelena Veljković, Stud. doktorskih studija, Miljana Talić	Ekologija	EU politike	Evropska unija (EU) je uticajan akter u politici zaštite životne sredine i kreiranju politika širom svojih 27 država članica, van Unije i širom sveta.	U cilju pridruživanja Srbije Evropskoj uniji, potrebno je uložiti znatne napore u ostvarivanje ciljeva iz poglavlja 27.
18	UTICAJ PANDEMIJE COVID-19 NA FINANSIJSKO TRŽIŠTE EVROPE I MERE EVROPSKE CENTRALNE BANKE	PhD student, Snežana Colić	Finansije	Pandemija	Cilj rada je da ukaže na posledice pandemije na tržištu Evrope, kao i značaj mera koje je Evropska centralna banka preduzela u cilju smanjenja negativnih posledica pandemije na privredu i građane.	Analiza uticaja pandemije c-19 na ekonomiju Pirotskog okruga je dobra tema za sledeću konferenciju.
19	ANALIZA RAZVIJENOSTI DIGITALNE EKONOMIJE: PRIMER ZEMALJA EVROPSKE UNIJE	Vanredni profesor, Jelena J. Stanković, Saradnik u nastavi, Ivana Marjanović	Digitalna ekonomija	Stanje u EU	Razvoj informaciono-komunikacione tehnologije na kojoj se temelji digitalna ekonomija važan je faktor u obezbeđivanju produktivnosti rada i ekonomskog rasta. Cilj ovog rada analiza nivoa razvijenosti digitalne ekonomije u zemljama Evropske Unije, kao i utvrđivanje veze koja postoji između dostignutog nivoa digitalne razvijenosti i ekonomske razvijenosti.	Digitalna transformacija jedan je od temelja evropskog uspeha u međunarodnoj konkurenciji. Ulaganja u informacione i telekomunikacione tehnologije glavni su kanal kroz koji se odvija digitalna transformacija. Digitalnu transformaciju se smatra suštinskim elementom funkcionalnog i konkurentnog evropskog jedinstvenog tržišta.
20	PREDICTING THE FACTORS INFLUENCING THE INTENTION TO USE M-LEARNING: ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS APPROACH	dr Sanela Arsić, Assistant Professor, dr Jelena Ruso, Teaching Assistant, dr Isidora Milošević, Associate Professor, dr Milena Jevtić, Assistant Professor	M-learning (mobile learning)	Edukacija	Široka rasprostranjenost mobilnih uređaja dovela je do razvoja različitih aplikacija koje su, između ostalog, koriste u i obrazovne svrhe. Prilikom uvođenja bilo koje nove tehnologije u obrazovanju, veoma je važno utvrditi koji su to faktori koji značajno utiču na odluku studenata da počnu da je koriste. U ovom radu je ispitan uticaj četiri ključna faktora koji utiču na nameru korišćenja M-učenja od strane studenata. Za predikciju uticaja definisanih faktora u radu su korišćene veštačke neuronske mreže (ANN), koje omogućavaju i modeliranje nelinearnih relacija između promenljivih.	Interesantna tema za širu prezentaciju.
21	ORGANIZACIJA MEĐUNARODNIH TOKOVA ŽIVIH ŽIVOTINJA	Andela Gligorijević, student master studija, dr Milan Andrejić, profesor	Tranzit životinja	Transport - lanci snabdevanja	Uvozni, izvozni i tranzitni tokovi živih životinja vrlo kompleksni i iziskuju temeljnu analizu i istraživanje. Cilj ovog rada je detaljna analiza i identifikacija svih aktivnosti, procesa, dokumenata i učesnika, ali i potencijalnih rizika, problema i prepreka koje karakterišu međunarodne tokove živih životinja.	Transport živih životinja otežava i izuzetno obimna dokumentacija, kao i inspeksijske i carinske procedure. Glavni cilj svakog prevoza živih životinja jeste da životinje bezbedno stignu od polazne tačke do odredišta.

22	ORGANIZACIJA MEĐUNARODNIH ROBNIH TOKOVA HEMIJSKIH PROIZVODA	Aleksandar Stanojević, student master studija, Prof. dr Milan Andrejić	Tranzit hemijskih proizvoda	Transport - lanci snabdevanja	U radu je prikazana analiza tržišta hemijskih proizvoda koja obuhvata analizu uvoznih i izvoznih količina definisanih proizvoda. Prikazani su konkretni primeri realizacije uvozne/izvozne tokova hemijskih proizvoda u carinskom području Republike Srbije.	Prikazane su okvirne procedure i opisana je potrebna dokumentacija koja prati robu na njenom transportnom putu, od mesta nastanka, do mesta prodaje.
23	UPRAVLJANJE INVESTICIJAMA U OSNOVNA SREDSTVA PRIMENOM ERP PROGRAMA U CILJU REINDUSTRIJALIZACIJE I REGIONALNOG RAZVOJA SRBIJE	Dr Milica Ničić, profesor strukovnih studija, Dr Dragan Dukić, profes. strukovnih studija, Dr Dragan Rastovac, profesor strukovnih studija	Primena ERP u upravljanju investicijama	Ekonomski razvoj - finansije	Ubrzana digitalizacija društva i izazovi četvrte industrijske revolucije postavili su nove zahteve, u smislu korišćenja mogućnosti savremenih informaciono komunikacionih tehnologija, veštačke inteligencije i savremenih programa i alata u industrijskom sektoru u cilju reindustrijalizacije i regionalnog razvoja Srbije. U radu je istaknut značaj sistematskog praćenja investicija u osnovna sredstva i prednosti ERP softverskog programa Calculus 12 (na primeru u kompaniji NIS „Gazpromnjeft“), koji se koristi za upravljanje investicijama u osnovna sredstva u industriji.	Reindustrijalizacija, ne znači zalaganje za obnavljanje celokupnog industrijskog sektora, već samo onih delova kojima se obezbeđuje rast i razvoj. U procesu reindustrijalizacije i modernizacije, primena IT i preispitivanje investicija za nabavku adekvatnih softverskih programa za efikasno upravljanje osnovnim sredstvima za rad, predstavlja bitan segment povećanja konkurentnosti i srpskog industrijskog sektora.
24	PRIMENA BLOCKCHAIN TEHNOLOGIJE U POLJOPRIVREDI I PROIZVODNJI ZDRAVE HRANE	mr Goran Stamenović, Dr Dejan Rančić, Ivana Marinović Matović	Blockchain tehnologije	Poljoprivreda - lanci snabdevanja	Cilj ovog rada je da prikaže mogućnost primene blockchain tehnologije u lancima snabdevanja u oblasti zdrave hrane sa posebnim usmerenjem na sledljivost proizvoda kao osnovnim elementom bezbednosti proizvoda. Koncept rešenja podrazumeva kreiranje blockchain decentralizovane zatvorene mreže za pouzdane dobavljače. Sistem uključuje upravljanje proizvodnjom, logistiku i upravljanje skladištima i zalihama i odnos sa krajnjim kupcima.	Blockchain (BC) tehnologija sve više ulazi u sve pore ekonomskog, ali i svakodnevnog života stanovništva u svetu. BC tehnologija predstavlja novinu koju, zbog njene specifičnosti i velikog oslonca na IT treba često predstavljati zainteresovanim grupama. Dobra tema za predavanja/obuku u UPK .
25	STRATEGY FOR IMPLEMENTING THE INNOVATIVE DEVELOPMENT TRAJECTORY OF REGIONAL ECONOMIC SYSTEMS IN THE CONTEXT OF NEO-INDUSTRIAL CHALLENGES	Irina Pavlova, Anastasia Sotnikova	Inovativni razvoj ekonomije	Ekonomski razvoj	Ovaj članak je posvećen proučavanju mogućih načina primene inovacione putanje ekonomskih sistema u kontekstu globalnih neoindustrijskih izazova. Analizirani su modeli inovativnog razvoja regiona. Razvijena je strategija ekonomskog rasta koja će preći sa pseudo-inovacija na revolucionarne tehnologije. (Primer Rusije)	Načelni, metodološki pristup koji može pomoći zakonodavcu na kreiranju propisa koji mogu usmeriti/pospešiti inicijative za inovativne pristupe u razvoju regionalnih ekonomskih sistema.
26	IZVORI FINANSIRANJA MIKRO, MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA (MMS) U SRBIJI: REGIONALNE KARAKTERISTIKE	Doc. dr Biljana Pejović Dr Isidora Ljumović	Izvori finansiranja MSP	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	U radu su analizirani raspoloživost i korišćenje izvora finansiranja, kao značajnih faktora za podsticanje regionalnog razvoja. Istraživanje je pokazalo da se najveći broj preduzeća finansira sopstvenim sredstvima. Od eksternih izvora finansiranja, bankarski krediti dominiraju u svim posmatranim regionima.	Iako su uočene određene razlike u načinu finansiranja među regionima, drastičnih dispariteta nema, dakle, iskustvo jednog regiona može biti efikasno iskorišćeno u iznalaženju izvora finansiranja i u drugom regionu, posebno zato što su regioni manje-više slični - komparativni. Obuka za MSP.
27	POSTCOVID EKONOMIJA I REGIONALNI RAZVOJ	Prof.dr Maja Andrijašević, Msc Vesna Pašić Tomić	Ekonomija u vreme pandemije	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Aleks King ispred Rimskog kluba predlaže da je sa ciljem osiguravanja budućnosti naših unuka neophodno prestati sa bogaćenjem! Tek tada će biti resursa i nezagađenog sveta koji će im biti neophodan da prežive	Način na koji pandemija utiče na finansijski sistem ogleda se pre svega u ogromnim ekonomskim troškovima. Prema izveštaju „A World in disorder“, trenutni iznos troškova za ublažavanje posledica pandemije iznosi preko 11 triliona američkih dolara (podatak s kraja 2020.g.) Ima li podataka o uticaju pandemije na poslovanje Pirotskog okruga?
28	EKONOMSKE MERE PROTIV PANDEMIJE U EU	Doktorand Slobodan Milić, Doktorand Nemanja Anđelković	Ekonomija u vreme pandemije	Ekonomski razvoj	U ovom radu autor se sa ekonomskog aspekta bavi krizom prouzrokovanom koronavirusom.	Pandemija predstavlja ogroman šok po globalnu ekonomiju. Evropska komisija je postavila izazove i prioritete plana oporavka kojih bi države članice trebale da se pridržavaju, a to su: otvaranje novih radnih mesta, ekonomska i socijalna otpornost država članica i rast BDP-a.
29	FAKTORI TURISTIFIKACIJE KAO PREDIKTOR TURISTIČKOG RAZVOJA	Doc. dr Nedžad Azemović Dr. Ivana Marinović Matović	Turizam	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Turistički motivi su unutrašnji podsticaj čoveku da se uključi u turističke tokove iz čega sledi da je turistička motivacija ponašanje čoveka koji je podstaknut tim unutrašnjim pobudama za uključanjem u turističku aktivnost, s konačnim ciljem da se zadovolji neka turistička potreba.	Brojne analize i anketna istraživanja su pokazala da je odmor, zasigurno, najčešći razlog za uključivanje miliona ljudi u turistička putovanja, a time je i najčešći motiv. Iz velike skupine motiva kao najzanimljiviji primeri mogu se izdvojiti samo nekoliko njih (na primer lov, nautika, sportska manifestacija, poseta svetilištu, kongres, muzički događaj, izložba, gastronomija, zabava itd). Svi oni predstavljaju samo "kap u moru" ostalih motiva koji pokreću ljude na privremenu promenu okoline u kojoj žive.
30	BLOKČEJN TEHNOLOGIJA U FUNKCIJI TRANSFORMACIJE LANACA SNABDEVANJA AUTOMOBILSKIH KOMPANIJA	student doktorskih studija, Marija Rakić, Prof. dr Goran Milovanović, Prof. dr Slavoljub Milovanović	Blockchain tehnologije	Lanci snabdevanja	Cilj ovog rada je da se na osnovu sistematizovanja i analize relevantnih saznanja iz savremene literature, sagleda uloga blokčejn tehnologije u unapređenju komunikacija i transakcija između učesnika u lancu snabdevanja. Istraživanje efekata implementacije blokčejn tehnologije u lancima snabdevanja u automobilskoj industriji predstavlja glavnu temu ovog rada.	Još jedna delatnost koja prihvata BC tehnologiju! Blokčejn (BC) tehnologija pruža široke mogućnosti za povećanje transparentnosti transakcija u lancima snabdevanja u automobilskoj industriji. U pitanju je decentralizovano okruženje za transakcije, koje učesnicima obezbeđuje sigurne, pravovremene i transparentne transakcije.
31	THE THEORY OF PUSH-PULL STRATEGY IN THE FMCG INDUSTRY	Rositsa Nakova, PhD	Brzo kretanje robe široke potrošnje (FMCG)-push-pull teorija	Lanci snabdevanja	Ova studija koristi faktorsku analizu da bi okvirno razvila model lanca snabdevanja kako bi poboljšala kompetentnost performansi lanca snabdevanja u smislu odazivanja, povezanosti i agilnosti.	Ovaj rad daje uvid u upotrebu inovativnih strategija i moderne tehnologije za poboljšanje vidljivosti lanca snabdevanja kroz integrisane sistemske mreže

32	ANALIZA NEKIH REŠENJA INDUSTRIJE 4.0 U PROIZVODNJI U LANCIMA SNABDEVANJA	Vanredni profesor, Svetlana Dabić-Miletić, Redovni profesor, Momčilo Milijuš	Industrije 4.0	Lanci snabdevanja	Akcenat rada je na analizi dve tehnologije čija integrisana primena ima značajan doprinos u realizaciji industrijskih aktivnosti u lancu snabdevanja. Svrha je da se ukaže na njihov značaj u realizaciji aktivnosti u oblasti industrijske proizvodnje kada se ova dva rešenja istovremeno koriste.	U radu su posebno razmatrane dve (od više) tehnologija industrije 4.0 koje se koriste u procesu planiranja i proizvodnje: Digital Twin, 3D štampa,
33	LARGE-SCALE FREIGHT FACILITY DEVELOPMENT TO SUPPORT PORT-RELATED LOGISTICS ACTIVITY IN URBAN AREAS	Maria Boile, Professor Sotirios Theofanis, President	Logistika	Lanci snabdevanja	Ovaj rad predstavlja metodologiju za odabir pogodnih lokaliteta i planiranje njihovog razvoja, sa naglaskom na urbana i prigradska područja u glavnim lučkim gradovima.	Metodologija se primenjuje na odabiru lokacija u gradskoj oblasti Njujorka.
34	IMPORTANCE OF IMPROVING STARTUP ECOSYSTEM FOR THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP IN THE REPUBLIC OF SERBIA	Ivana Marinović Matović, Goran Stamenović, Nedžad Azemović	Biznis ekosistem	Ekonomski razvoj	Predmet ovog rada je analiza neophodnih unapređenja poslovnog ekosistema za startup preduzetništvo. U radu se ukazuje na potrebna poboljšanja i moguća ograničenja neophodnih razvojnih startup ekosistema u Republici Srbiji. Poslovni ekosistem se definiše kao „veliki broj slabo povezanih učesnika koji međusobno zavise zbog međusobne efikasnosti i opstanka“	Poslovni ekosistem mogao bi se definisati kao „ekonomska zajednica koju podržava fondacija organizacija i pojedinaca koji su u interakciji - organizama poslovnog sveta“. Osnovni pokretač budućeg razvoja preduzetništva je konkurentni poslovni ekosistem.
35	KONKURENTNOST PRIVREDE REPUBLIKE SRBIJE SA ASPEKTA PREMA REPUBLICI BUGARSKOJ	Sanja S. Petrović, Aleksandra Mitić, Dragana Rodić Arandelović, Slavko Zdravković	Ekonomski razvoj	Prekogranična saradnja	Studija obuhvata četiri osnovna dela i to: 1) Ekonomski uslovi, 2) Efikasnost Vlade, 3) Efikasnost privrede 4) Infrastruktura. Studija je rađena poređenjem sa Bugarskom.	Povećanje konkurentnosti privrede Srbije, jedan je od najznačajnijih strateških pravaca. Srbija mora osmišljeno i sistematski da se bavi unapređenjem konkurentnosti kako bi se građanima omogućilo poboljšanje kvaliteta života. Blizina Bugarske kao našeg prvog suseda, obavezuje privrednike Pirotskog okruga na upoznavanje sa rezultatima ove analize.
36	EKOLOŠKI KONCEPT RAZVOJA ZELENIH GRADOVA U SRBIJI NA PRINCIPIIMA MARKETINGA	Prof. dr Momčilo Manić, vanr. prof. Ivana Marinović Matović	Zeleni gradovi	Ekologija-marketing	Svrha ovog rada je da pragmatično i konstruktivno ukaže na ogroman, suštinski značaj prihvatanja i implementacije zelenih urbanih površina širom Srbije, jer zeleni prostori na mnogobrojne načine, pozitivno i blagotvorno utiču na građane, prvenstveno sa aspekta zdravlja, mira, opuštenosti, sjedinjenja sa prirodom i dr.	Veoma je važno da gradske uprave širom Srbije usvoje izvesne ekološke standarde vezano za značajnije i uverljivije ozelenjavanje svojih gradova. Koncept "zelenog grada" i usvajanje "zelene agende" treba predložiti Pirotskoj upravi.
37	ENTREPRENEURSHIP AND CHALLENGES OF DIGITAL TRANSFORMATION	Ivana Marinović Matović, Momčilo Manić, Lidija Kodrin	Preduzetništvo - digitalna transformacija	Ekonomski razvoj	Izraz „digitalna transformacija“ u poslednje vreme postaje sve prisutniji i već ulazi u svakodnevni govor zaposlenih u organizacijama svih veličina, kao i mnogih državnih zvaničnika. Digitalna transformacija znači promenu načina razmišljanja cele kompanije, a ne samo određenih ljudi ili delova organizacije.	Mala i srednja preduzeća i preduzetnici su nosioci privrede velikih svetskih ekonomija, ali i temelji malih privreda poput ekonomije Republike Srbije.
38	KRIZA U KOJOJ ŽIVIMO – OPOMENA ALI I ŠANSA ZA REGIONALNI RAZVOJ I PREKOGRANIČNU SARADNJU	Petar, M. Anđelković Ivan Bašćarević	Pandemijska kriza	Ekonomski razvoj	Osnovna ideja rada ide ka tome da ukaže na potrebu, da u vremenima krize kakva je ova, a i kakve se očekuju u budućnosti, neophodno jačati nacionalnu ekonomiju i više se oslanjati na saradnju sa susednim državama.	Potrebno je da nacije maksimalno uvećaju kontrolu nad sopstvenom političkom sudbinom, ljubomorno čuvajući svoje običaje i prakse u pogledu uređenja političke vlasti unutar države, kao i u odnosu na druge nacionalne države, i ono što je najvažnije - ekonomsku nezavisnost.
39	QUALITY OF EDUCATIONAL SERVICES: PERSPECTIVE OF PARENTS	Lidija Kodrin, PhD, Ivana Marinović Matović	Edukacija	Ljudski resursi	Cilj studije je utvrditi dimenzije očekivanog i percipiranog kvaliteta obrazovnih usluga iz perspektive roditelja.	Sprovedeno je kvalitativno istraživanje koje pruža uvid u perspektive roditelja o kvalitetu obrazovnih usluga i njihovo razumevanje koncepta kvaliteta.
40	CONSUMER PERCEPTION TOWARDS ECO-FRIENDLY FMCGS IN BULGARIA	Rositsa Nakova, PhD	Brzo kretanje robe široke potrošnje (FMCG)-	Ekologija-marketing	Ova studija ima za cilj saznanje o tome kako se potrošači brinu o svom zdravlju, a takođe i o svom interesu za zaštitu životne sredine.	Proporcionalnom metodom slučajnog uzorkovanja izabrano je ukupno 100 potrošača. I primarni i sekundarni podaci su prikupljeni i korišćeni za studiju. Iz rezultata primećeno je da većina njih putem reklama zna za ekološke proizvode i kupuje ekološke proizvode za zdravstvenu zaštitu.
41	FUZZY LOGIC MODEL AS PREDICTOR OF POTENTIAL CRITICAL OPERATION OF AN INSURANCE COMPANY	Msc Jelena Lukić, Dr Mirjana Misita	FUZZY LOGIC model u osiguranju	Osiguranje	U radu je predstavljen model "nejasne logike" kako bi se utvrdilo da li je rizično za rad osiguravajućeg društva da produži ugovor sa postojećim osiguranicima na osnovu novčanog toka i broja njihovih likvidiranih šteta.	Rad sa specifičnom temom vezano sa radom osiguravajućih društava, rizika osiguranja klijenata i potencijalnih gubitaka osiguravača.
42	SPECIFIČNOSTI BUDŽETA EVROPSKE UNIJE	Prof. dr Silvana Ilić, Msc Nenad Andrić, master ekonomije	Finansije - budžet	Evropska unija	Budžet Evropske unije je instrument kojim se utvrđuje i odobrava ukupan iznos prihoda i rashoda koji se svake godine smatraju potrebnim za Evropsku uniju. Zbog velike ekonomske krize, budžet Evropske unije, ali prvenstveno budžeti pojedinih država članica, su izuzetno poljuljani i predmet su brojnih razmatranja.	Dobra tema za upoznavanje opštinskih uprava s obzirom na proces pristupanja Srbije EU.

43	IZVRŠNA JAVNO BELEŽNIČKA ISPRAVA KAO DOPRINOS REGIONALNOJ SARADNJI	Dr Milena Trgovčević-Prokić, profesor	Notarski sistem	Regionalni ekonomski razvoj	Javnobeležnički zapis je izvršna isprava ako je u njemu utvrđena određena obaveza na činidbu o kojoj se stranke mogu sporazumeti i ako sadrži izričitu izjavu obavezanog lica o tome da se na osnovu te isprave može, radi ostvarenja dugovane činidbe, po dospelosti obaveze neposredno sprovesti prinudno izvršenje.	Uvođenjem Evropskog izvršnog naslova (EIN) u pravo zemalja EU ima za posledicu ukidanje egzekvaturе (postupak priznavanja stranih sudskih i arbitražnih odluka) i olakšavanje i ubrzavanje izvršenja na nespornim potraživanjima. Za našu zemlju bilo bi svrsishodno da EIN uvedemo u naš pravni sistem. Po našem mišljenju i bilateralnim, ali i regionalnim, sporazumima može se urediti na identičan način neposredno priznanje i izvršenje dopunskih akata odnosno ubrzavanje postupka priznanja ili rešenja akata koje su sačinili javni beležnici.
44	EKONOMSKA POLITIKA U SLUŽBI REGIONALNOG RAZVOJA ZA VREME PANDEMIJE KORONA VIRUSA	Dr Dragan Kostić, vanredni profesor, Teodora Simonović, student	Ekonomске politike	Lokalni ekonomski razvoj	Predmet istraživanja predstavlja sagledavanje složenog sistema interaktivnog delovanja društva i ekonomije u vremenu i prostoru, tačnije sagledavanje uticaja usporavanja procesa globalizacije na politiku regionalnog razvoja i društveno- ekonomska kretanja u Republici Srbiji za vreme pandemije COVID-a 19. Svet u kome je epidemija dočekana neće biti više isti tako da je od najveće važnosti predvideti kako ćemo i u kakvom svetu živeti kada sve prođe. Pandemija je razotkrila slabosti postojećeg društveno-ekonomskog sistema.	Najvažniji aspekt ovog rada je da ukaže na potrebu formulisanja odgovarajućeg strateškog, dinamičko osmišljenog i programiranog pristupa LER-u zasnovanog na analizi svih razvojnih specifičnosti i potreba regiona kao živih sistema u cilju smanjenja regionalnih disproporcija u Republici Srbiji,
45	ANALYSIS OF THE COMPETITIVENESS OF VOJVODINA REGARDING TOURISM DESTINATION IN THE REGION	Živana Krejić, Jelena Palić	Komparativne prednosti Vojvodine	Turizam	2020. godine sprovedeno istraživanje u turističkim preduzećima Vojvodine, sa ciljem pronalaženja optimalnih rešenja za budući razvoj turizma u Pokrajini. Tokom istraživanja izvršena je uporedna analiza odgovora zaposlenih u turističkim preduzećima, koji su imali zadatak da istaknu određene motive za koje smatraju da mogu biti od značaja za dalji razvoj vojvođanskog turizma, kao i onaj u kom segmentu je Vojvodina konkurentna destinacija u poređenju sa svojim susedima.	Jedan od radova za sledeću konferenciju može biti rad koji koristi metodologiju istraživanja iz ovog rada.
46	TEORIJSKO-METODOLOŠKE OSNOVE REGIONALNE POLITIKE	Dr Vladislav Marjanović, MSc Aleksandar Manasijević, Marko Milojković	Ekonomске politike	Regionalni ekonomski razvoj	U savremenim uslovima, u ekonomskoj literaturi može se naići na različito pojmovno određenje regionalne politike, ali i njenog predmeta istraživanja, ciljeva, principa, načela, metoda i instrumenata i dr. Dugogodišnje istraživanje različitih autora doprinelo je kreiranju obimne teorijske građe iz ove oblasti.	Rad predstavlja svojevrsnu sintezu teorijskih pogleda na regionalnu politiku. Zaključak koji se može izvesti je da regionalna politika, u savremenim uslovima, uzimajući u obzir prisutnost njenog predmeta istraživanja, predstavlja jednu od najznačajnijih razvojnih politika celokupnog društveno-ekonomskog sistema.
47	NOVE TEHNOLOGIJE, INOVACIJE I LJUDSKI RESURSI U FUNKCIJI PAMETNIH GRADOVA	dr Dragana Trifunović, vanredni profesor, dr Goran Lalić, vanredni profesor, Zorica Radovanović, student master studija	Nove tehnologije	"Pametni gradovi"	Cilj ovog rada je da prikaže značaj novih tehnologija, inovacija i ljudskih resursa kroz analizu rezultata sprovedenog istraživanja. Istraživanje je sprovedeno u preduzećima i institucijama u Republici Srbiji u periodu od maja do avgusta 2020. godine. Statističkom obradom podataka je potvrđeno da se iz godine u godinu povećava uvođenje novih tehnologija i inovacija. To sve doprinosi razvoju preduzeća, institucija, društva a u funkciji je stvaranja pametnih gradova.	Istraživanje koje je predstavljeno u ovom radu pokazalo je da se iz godine u godinu povećava uvođenje inovacija i novih tehnologija u Republici Srbiji. Takođe, prikazano je i da se iz godine u godinu linearno povećava uvođenje inovacija pod uticajem informaciono komunikacionih tehnologija. Pravci i trend razvoja ukazuju nalaznu putanju po pitanju inovacija i novih tehnologija na nivou preduzeća i društva a sve u funkciji stvaranja pametnih gradova. Ima li Ppirot "Agendu pametnog/zelenog" grada? Da li se gradskoj upravi razmišlja o konceptu "pametnog" grada?
48	PAMETNA FABRIKA KAO CENTRALNA KOMPONENTA KONCEPTA INDUSTRIJE 4.0	Prof. dr Dragan D. Milanović, Prof. dr Mirjana Misita, Van. prof. dr Svetlana Dabić, Nikola Petrović, student master studija	Nove tehnologije	"Pametna fabrika"	Tema ovog rada jeste "Pametna fabrika", jedna od najpopularnijih i najrevolucionarnijih u oblasti nauke i inženjerstva, dok je istovremeno i među najkontroverznijih sa sociološkog, psihološkog, pa i političkog aspekta, sve sa aspekta koncepta industrije 4.0. (Primeri iz Kine.)	Koncept Industrije 4.0 treba posmatrati i implementirati interdisciplinarno, tj. u saradnji sa svim ostalim ključnim oblastima. Potrebni su nam ljudi koji pre svega razumeju sebe i svoju okolinu, oni koji su svesni potencijala ljudskog uma i tela, oni koji uviđaju da ovaj svet nije antropocentričan, da pitanje očuvanja prirode i čovekovog kontakta s njom nije pitanje mišljenja, već pitanje života i opstanka.
49	COMPARISON OF RELEVANT PERFORMANCES IN MANAGEMENT	prof. dr Miroslav Milutinović, prof. dr Andon Kostadinović	Performanse menadžmenta - "benčmarking"	Ljudski resursi	Benčmarking je proces koji uključuje konstantno merenje, praćenje, analizu i upoređivanje relevantnih performansi. Proces benčmarkinga je definitivno proces učenja, stvaranja novih ideja i uvođenja procesa kontinuiranog usavršavanja u svaku organizaciju.	Glavni princip procesa "benčmarkinga" je da identifikuje šta lideri na tržištu čine da bi poboljšali svoje poslovanje, a zatim, uzimajući u obzir prikupljene podatke i informacije, da integriše sve što može da doprinese poboljšanju preduzeća u sopstveni poslovni proces. Ovo bi moglo biti jedno od osnovnih pravila svakom menadžeru koji vodi preduzeće i kome je stalo do uspeha organizacije koju vodi.

50	DEVELOPMENT OF YOUTH EMPLOYMENT IN RESPONSE TO THE MODERN NEEDS OF REGIONAL ECONOMIES	Desislava Botseva, assistant, Ph.D, Georgi Nikolov, assoc. prof, Ph.D	Zapošljavanje mladih	Ljudski resursi - edukacija	Ovaj rad ispituje nezaposlenost mladih u Bugarskoj, Srbiji i Evropskoj uniji kao funkciju problema u nekoliko sistema. U radu se sugeriše da bi metode saradnje na nacionalnom nivou i inicijative na regionalnom i lokalnom nivou mogle efikasno povećati zapošljavanje mladih.	Nezaposlenost mladih ozbiljna je prepreka i sa ekonomske i sa socijalne prirode. S jedne strane, predstavlja neiskorišćeni resurs nacionalne ekonomije, a s druge strane, to je faktor koji ograničava mogućnost mlađe populacije da ostvari socijalnu inkluziju kroz učešće u ekonomskom životu sa proizvodnjom i potrošnjom. Susjedstvo i podudarnost privrede daje dobro uporedive rezultate.
51	IMPLEMENTATION OF STATE POLICY FOR REGIONAL DEVELOPMENT	Georgi Tsolov, Chief assist. prof, Ph.D, Nikola Tanakov, assist. prof, Ph.D	Državna politika	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	U radu se razmatraju pitanja modela regionalnog razvoja u slučajevima zemalja članica EU, upoređujući dobijene parametre sa podacima dobijenim iz uporednih analiza različitih teritorijalnih jedinica Bugarske.	Rezultati mogu biti korisni akademikima i stručnjacima zainteresovanim za društveno-ekonomske i regionalne razvojne organizacije u različitim državama članicama EU i izazove u primeni novih vladinih pristupa.
52	ACCESSIBLE TOURISM AS A TOOL FOR RESILIENCE IN REGIONS	Elka Vasileva, PhD, Veselina Lyubomirova, PhD	"Dostupni" turizam	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	U kriznim vremenima sve više ljudi počće da traži sebe i svoju porodicu mirnijim i ekološki prihvatljivijim mestima za život, uključujući pristupačnije i jeftinije destinacije u Evropi. Balkanski gradovi imaju izazov da nađu svoje mesto u ovom takmičenju novim lokalnim strategijama i planiranjem, funkcionalnim teritorijalnim upravljanjem i otpornom politikom. Odatle i termin "dostupni turizam".	Gradska rukovodstvo mora da razume novi nivo takmičenja, koji nije između gradova na teritoriji svoje države, već među gradovima u Evropi. Iz tog razloga, precizno definisanje "dostupnog turizma" na nivou grada - regiona može doprineti celokupnosti i konkurentnosti turističke ponude jednog kraja.
53	SMART MANUFACTURING I4.0 - KEY PERFORMANCE INDICATORS	Nemanja Pavlović, PhD student	Nove tehnologije	"Pametna proizvodnja"	U radu se daje metodologija za određivanje prioriteta KPI (ključni pokazatelji uspešnosti) u "pametnim fabrikama" koje rade u okruženju Industrije 4.0.	Rad koji treba preporučiti menadžerima u proizvodnim organizacijama.
54	THE MISSION OF THE BUS DRIVER AND THE SPECIFICS OF HIS JOB IN THE TOURIST PROCESS	Lyubov K. Ivanova	Uloga vozača autobusa u turizmu	Turizam	Udobnost je jedna od prednosti turista da se odluče za putovanje autobusom. Ne samo sigurnost turista, već i njihov utisak o turističkom putovanju ili izletu u velikoj meri zavisi od umetnosti i iskustva vozača autobusa. Vešto upravljanje velikim vozilom u teškim uslovima na putu putnici visoko cene. Vozač autobusa odgovoran je za prevoz putnika drumom na siguran, odgovoran i ekonomičan način.	Glavna misija vozača autobusa je da pravilno vozi vozilo, poštujući utvrđene redove vožnje i rute kako bi osigurao sigurnost putnika i efikasno obavljanje usluge. Veoma interesantna - neobična - tema!
55	SLOBODNE ZONE KAO FAKTOR REGIONALNOG RAZVOJA REPUBLIKE SRBIJE	Dr Ivana Kostadinović, Dr Sunčica Stanković	Slobodne zone	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Cilj ovog rada je da ukaže da je Republika Srbija poslednjih godina značajno poboljšala svoju poziciju i u poređenju sa regionom, najbolje razvila svoje slobodne zone, koje su se pokazale kao značajan faktor regionalnog razvoja. Značajno je pomenuti da se uloga države znatno promenila u razvoju slobodnih zona, što je svakako uslov stabilnijeg funkcionisanja istih i ostvarenja boljih rezultata u narednom periodu.	Slobodne zone pružaju ogromne mogućnosti za regionalni razvoj zemlje i doprinose smanjenju regionalnih razlika, koje su nastale kao posledica neravnomernog regionalnog razvoja.
56	MINI ŠENGEN-INICIJATIVA ZA REGIONALNU SARADNJU NA OVIM OSNOVAMA	Docent dr Svetozar Krstić	Državna politika	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	U radu se analizira inicijativa Albanije, Severne Makedonije i Srbije koja je pokrenuta 10.oktobra 2019 usvajanjem Deklaracije o uspostavljanju slobodnog protoka ljudi, roba, usluga i kapitala na teritoriji Zapadnog Balkana. Albanije, Severne Makedonije i Srbije	Neophodno je prostor Zapadnog Balkana urediti kao zajedničko tržište i jedinstvenu investicionu destinaciju, sa harmonizovanim propisima i pojednostavljenim procedurama. Organizovati zajedničke promocije ovog regiona kao jedinstvene destinacije u svim oblastima kroz otvaranje zajedničkih kancelarija i predstavništava. Treba spremno dočekati moguće promene u odnosu između država.
57	COMPETITION POLICY MEASURES AS REACTION TO THE COVID - 19 CRISIS	Ph.D. Snežana Radukić, Ph.D. Marija Petrović-Randelović, Ph.D. Zorana Kostić	Ekonomske politike - zaštita konkurencije	Ekonomski razvoj	Rad se bavi upravljanjem operativnim izazovima, akcijama i rizicima izvršenja sa kojima se suočavaju tela za zaštitu konkurencije, sa osvrtom na pandemiju COVID-19.	Svrha rada je da da preporuke vladama i nacionalnim telima za zaštitu konkurencije za delovanje u specifičnim kiznim okolnostima.
58	UPRAVLJANJE BEZBEDNOŠĆU I ZDRAVLJEM NA RADU – STUDIJA SLUČAJA SLOBODNA ZONA PIROT	Docent, Biljana Ilić, Istraživač saradnik, Gordana Đukić, Doktorand, Aleksandar Simonović	Bezbednost na radu	Ljudski resursi	Cilj rada je da ukaže na moguće mere, kako preventivne, tako i na strategije koje su uslovljene aktuelnim stanjem i hitno se preporučuju i nalažu u radnoj organizaciji Slobodna Zona Pirot.	Rad je studija slučaja SZ Pirot.
59	EVOLUTION OF TRADE CENTERS IN THE BALKANS	Boyko Doychinov, PhD, Yoanna Ivanova	Trgovinski putevi Balkana	Infrastruktura - putevi	Ova studija se odnosi na trgovinske rute i centre u Bugarskoj, a posebno na bugarsku crnomorsku obalu. Svrha studije je da istraži fizičku trgovinsku infrastrukturu izgrađenu u srednjem veku na teritoriji današnje Bugarske i Balkana, čiji se tragovi i predmeti i dalje mogu identifikovati u nekim našim gradovima.	Može biti interesantna turistička ruta .
60	IZAZOVI U PROCESU POVRAĆAJA DEFEKTOG MATERIJALA IZ UVOZA	Saradnik u nastavi, Adrijana Jevtić, Redovni profesor, Dejan Riznić, Redovni profesor, Goran Milovanović	Logistika - transport	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Ponekad, nabavljene sirovine imaju nedostatke, što rezultira usporavanjem ili prekidom proizvodnih procesa. Zbog identifikovanih nedostataka, materijali se vraćaju inostranim partnerima. Njihov uspešan povraćaj omogućavaju aktivnosti <i>riversne</i> logistike.	Cilj ovog rada je da se, na osnovu analize za područje istraživanja relevantnih naučnih izvora i studije slučaja, identifikuju izazovi s kojima se suočavaju kompanije u procesu povraćaja materijala i unaprede performanse tog procesa. Vrlo je bitno za organizacije koje imaju uvoz sirovina u svom poslovanju.

61	REGIONALNI RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE: REGIONALNA ISTORIJA I REGIONALNA STVARNOST	Dr Gorica Bošković, Dr Predrag Mitrović, MSc Aleksandar Manasijević	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Ekonomski razvoj	Cilj ovog rada je da ukaže na odnos između regionalne istorije i regionalne stvarnosti i na taj način doprinese kreiranju teorijske osnove iz oblasti regionalnog razvoja, koja predstavlja izvor za formulisanje savremenih mera i instrumenata regionalne politike Republike Srbije.	Ovo bi bila zahvalna tema za nekog mladog istraživača (za sledeću konferenciju) koji bi analize date u ovom radu fokusirao na uži region - Pirotski okrug ili jugoistočnu Srbiju.
62	REGIONALIZATION OF THE REPUBLIC OF SERBIA: HISTORICAL FLOWS AND CURRENT CONCEPT	Prof. dr Živorad Gligorijević, Prof. dr Milan Novović	Regionalizacija Srbije - istorijski momenat	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Cilj ovog istraživanja je da, uz korišćenje relevantne literature, izvrši analizu tokova regionalizacije Srbije u vremenskom periodu dužem od dva veka – počev od formiranja prvih naznaka moderne srpske države, pa sve do današnjih dana.	Regionalizacija shvaćena kao proces formiranja regiona – glavnih teritorijalnih segmenata politike regionalnog razvoja svake zemlje, po svojoj suštini, predstavlja jednu od ključnih pretpostavki za uspešno ostvarivanje ciljeva te politike: efikasniji privredni razvoj, efikasniju socijalnu politiku i, u konačnom, povećanje životnog standarda i kvaliteta života stanovništva. Tema koja je veoma bitna za ruralne sredine.
63	ODRŽIVO UPRAVLJANJE PAMETNIM GRADOVIMA	Prof. dr Srđan Žikić, Prof. dr Goran Lalić, Prof. dr Dragana Trifunović	Održivo upravljanje	"Pametni gradovi"	Brojne studije ukazuju da je najbolji način da što efikasnije pruže javne usluge, istovremeno podržavajući održiv i dugoročan ekonomski rast ostvare kroz koncept pametnih gradova. To generalno znači korišćenje novih tehnologija (uglavnom informacionih i komunikacionih) za poboljšanje pružanja usluga i rešavanje različitih ekonomskih, socijalnih i ekoloških izazova.	Gradovi i opštine moraju da deluju u skladu sa lokalnim zahtevima, istovremeno uvažavajući nacionalni i globalni kontekst kada su u pitanju resursi, industrija i transport. Moj predlog je da se u opštinama okruga inicira ideja "pametnog grada". Ne samo Pirota već i ostalih opštinskih centara. Razvoj treba da bude ravnomeran.
64	RAZVOJNI EFEKTI DRŽAVNIH PODSTICAJA ZA PRIVLAČENJE INVESTICIJA NA REGIONALNI RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE	doc. dr Vladan Vučić, prof. dr Saša Ivanov2	Državni podsticaji	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Predmet istraživanja u radu jesu razvojni efekti državnih podsticaja za privlačenje investicija na regionalni razvoj Republike Srbije u periodu od 2006-2018. godine. Cilj rada je da ukaže da državna pomoć ne može da bude zamena za podsticajne poslovno okruženje i da bi trebalo da se koristi kao samo jedan od instrumenata ravnomernog regionalnog razvoja Republike Srbije.	Na osnovu rezultata istraživanja, kada je reč o teritorijalnom rasporedu novootvorenih radnih mesta, najviše ih je bilo u gradovima i opštinama koji se nalaze na drumskim koridorima E70 i E75, što ukazuje na veliki uticaj razvijenosti putne infrastrukture na privlačenje novih investicija. Najmanji broj novootvorenih radnih mesta otvoren je u Istočnoj i Zapadnoj Srbiji.
65	RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA U TEKSTILNOJ INDUSTRIJI KAO POKRETAČ POBOLJŠANJA I ODRŽIVOSTI POSLOVANJA	dr Andrea Dobrosavljević, prof. dr Snežana Urošević, redovni profesor	Ljudski resursi	Ljudski resursi	Tema rada je razvoj ljudskih resursa kao pokretača poboljšanja i kreiranja održivog poslovanja u oblasti tekstilne industrije, imajući u vidu potencijal da utiče i na razvoj regiona poznatog po proizvodnji određenih tekstilnih proizvoda. Podaci su uzeti iz istraživanje mišljenja zaposlenih u tekstilnoj i odevnoj industriji na teritorij Južne i Istočne Srbije	Ljudski resursi predstavljaju najznačajniji resurs organizacija i pokretače aktivnosti koje vode ka održivosti poslovanja ukoliko se njima upravlja na adekvatan način i ukoliko se posveti pažnja razvoju njihovih kompetencija.
66	THE ANTI-CORRUPTION CONTROL ENVIRONMENT, AS PART OF THE INTERNAL CONTROL SYSTEM IN THE HEALTHCARE	Ivelina Petkova, Assoc. Prof. Dr.	Anti-korupciona kontrola	Zdravstvo	Kontrolno okruženje, prema zahtevima člana 11. stav 2. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru (u Bugarskoj), uključuje pet elemenata: • lični integritet i profesionalna etika rukovodstva i osoblja organizacije; • filozofija upravljanja i stil rada menadžmenta; • organizaciona struktura, koja osigurava podelu odgovornosti, hijerarhiju i jasna pravila, prava, obaveze i nivo izveštavanja; • politike i prakse upravljanja ljudskim resursima; • kompetentnost osoblja.	Kontrolno okruženje je važan i suštinski element sistema interne kontrole. Razvoj antikorupcijskih postupaka i mera treba da bude ugrađen u filozofiju kontrolnih mehanizama i shodno tome u skladu sa međunarodno priznatim okvirima, kao što je COSO. Ovaj izveštaj ima za cilj da predstavi ključne tačke koje identifikuju problematična područja u izgradnji kontrolnog okruženja u zdravstvenom sektoru Bugarske.
67	REGIONALNA SARADNJA U OKVIRU PROGRAMA ODBRANE OD TERORIZMA	Doktor političkih nauka, Sanja Klisarić	Bezbednost - odbrana od terorizma	Regionalna saradnja	U ovom radu izn eti surazlozi zbog kojih bi bilo neophodno uspostaviti što konkretniju i ekspeditivniju regionalnu saradnju u oblasti odbrane od terorizma, kao i načine kako da se to sprovede. Izneti su izazovi bezbednosti i aspekti zbog kojih je kooperativnost službi bezbednosti od najvećeg značaja za očuvanje sigurnosti regiona ne samo u bezbednosnom, već i u ekonomskom, sociološkom, psihološkom, kulturnom, identitetskom i istorijski implikativnom smislu.	Istaknuta je neophodnost regionalne saradnje u okviru bezbednosnih pitanja koja se tiču opasnosti od terorizma, kao i mogućnosti za prevazilaženje problema koje bi ovaj vid regionalne saradnje mogao da ima.
68	SOCIO-DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS AS A BASE OF DEFINING HR CAPACITY SUSTAINABILITY FOR OUTSOURCING COMPANIES IN BULGARIA	Radko Radev, Associate professor	Socio-demografske karakteristike Bugarske	Ljudski resursi	Rad predstavlja analizu socio-demografskih karakteristika stanovništva u Bugarskoj u pogledu potreba kompanije za poslovanje u zemlji. Takođe predstavlja podatke o rezultatima studije koja procenjuje održivost ljudskih kapaciteta i mogućnosti za rast poslovanja u kompanijama.	Analiza je specifično vezana za Bugarsku. Međutim, analizirana starosna grupa, 15-39 godina, je interesantna i sa našeg stanovišta.
69	DEFINING OF HR CAPACITY SUSTAINABILITY FOR COMPANIES FROM THE OUTSOURCING SECTOR IN BULGARIA	Radko Radev, Associate professor	Odzivost HR kapaciteta	Ljudski resursi	izveštaj predstavlja rezultat analize najkritičnijih faktora PESTEL-a, koji su identifikovani kao presudni faktori procena održivog HR-a. (Rad , svakako, treba posmatrati u sklopu prethodnog rada istog autora.)	Rezultate analize treba posmatrati u sklopu prethodnog rada istog autora.

70	EKONOMSKI INDIKATORI TRKAČKE KONJIČKE INDUSTRIJE	Milorad Damjanović, Dr Kosana Vićentijević	Konjička industrija	Ekonomski razvoj	U radu se obrađuju osnovni ekonomski indikatori trkačke konjičke industrije. Ekonomski indikatori o odgoju, trkama i kladenju na konje u sportskim trkama, omogućuju identifikovanje finansijskih kretanja u ovom delu konjičke industrije.	Ideja o razvoju konjičke industrije.
71	DOMAĆI TURIZAM KAO OKOSNICA REGIONALNOG RAZVOJA I MOGUĆE ISKORIŠĆENJE TURISTIČKOG POTENCIJALA JUGOISTOČNE SRBIJE TOKOM SITUACIJE SA COVID19 VIRUSOM	Ana Kitić, Istraživač stipendista, Milan Grozdanović, Istraživač stipendista, Natalija Tomić Istraživač pripravnik,	Turizam JI Srbije	Regionalni ekonomski razvoj (RER)	Tokom situacije COVID-19 turistički potencijal južne Srbije bio je prvi izbor za odmor, za domaće turiste. U ovom radu predstavljen je potencijal tokom COVID-19 i mogućnosti za budući turizam.	Dobra analiza koja tangira i naše opštine.
72	ODNOS IZMEĐU LJUDSKIH RESURSA I TEHNOLOGIJE: SEKUNDARNA ANALIZA STUBOVA INDEKSA KONKURENTNOSTI PUTOVANJA I TURIZMA	Sandra Milanović, istraživač pripravnik, doktorand dr Marija Radosavljević, redovni profesor, dr Biljana Đorđević, redovni profesor,	Turizam	Ljudski resursi	Svrha studije je razumevanje nivoa veze dva stuba Indeksa konkurentnosti: putovanja i turizma . Rezultati analize ukazuju da između stuba „ Ljudski resursi i radna snaga “, kao prediktivne varijable, i stuba „ IKT spremnost “, kao kriterijumske varijable postoji značajna korelaciona veza.	Indeks konkurentnosti putovanja i turizma predmet je istraživanja iz različitih perspektiva. Najviše istraživanja bilo je usmereno na doprinos turizma i putovanja nacionalnom razvoju
73	KOHEZIONA POLITIKA EKONOMSKE JEDNAKOSTI, DRUŠTVENOG BLAGOSTANJA I JAČANJA SOLIDARNOSTI	Doc. dr Slobodan Petrović, Doc. dr Andrija Blanuša, Prof. dr Dragana Trifunović	Ekonomске politike	Evropska unija	Istraživanje u ovom radu se zasniva na prikazu procesa regionalizma u Republici Srbiji, uspostavljanju komparativne analize između teorije i prakse Evropske Unije i Republike Srbije, ekonomskoj i sociološkoj ekspertizi potencijalnih kapaciteta za dalji razvoj regionalne saradnje Republike Srbije i zemalja užeg i šireg regiona.	Praćenje zaposlenosti, smanjenje nejednakosti, pružanje podrške regionalne saradnje i konkurentnosti u odnosu na druge države predstavlja osnovu razvoja socijaldemokratskog društva 21. veka. O značaju kohezione politike govori činjenica da sredstva za sprovođenje kohezione politike čine 1/3 ukupnog budžeta EU.